Vergide affı değil, ödeme kolaylığını konuşalım

Mustafa Bulut

Bengü ÖZKESEN

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Mustafa Bulut, görüşlerini Ekonomik Çözüm'e açıkladı. İhtilaflı borçlarda sağlanan kolaylıkla birlikte, af beklentilerinin arttığını ilettiğimiz Bulut, "Vergi aslının silinmesi değil; ödeme kolaylığı üzerinde durmak gerekir. Böylece bir haksızlık durumu ortadan kalkmış olur ve vergisini çeşitli nedenlerle ödeyemeyen ancak ödemeyi taahhüt etmiş kişilere vergilerini ödeyebilmeleri için uygun koşullar sağlanmış olur. Ülkedeki nakit darboğazını aşmak için ödeme kolaylığını sağlayan bir düzenlemeyi konuşmak faydalar sağlayabilir" dedi.

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Mustafa Bulut ile İzmir'in nabzının attığı yerde, başkanlıktaki ofisinde görüştük. Bulut, hem gündemi meşgul eden vergi indirimi konusuna değindi hem de ihracatçılar için önemli açıklamalar yaptı. Vergi ile ilgili başarılı çalışmaların karşılığında devletin İzmir'e en büyük desteğinin ve yatırımının EXPO ile ilgili yapılacak çalışmalar olduğunu söyleyen Bulut ile vergi gibi katı bir konuyu, bir sohbet havasında konuştuk.

Yeni çıkan yasaya değinmek istiyorum. Bu bir af değil; belirli kesimi ilgilendiren bir yasa. Ancak bir takım karışıklıklar yaratabileceği öngörülüyor. Bu yasa ile ilgili olarak sizin görüşleriniz ve mükelleflerden aldığınız görüşler nasıl?

UYGULAMADA KARIŞIKLIK OLMAZ

Yeni çıkan yasada muhatap olan kişiler dava konusu haline getirdikleri ya da mahkemeye taşımaya niyetli oldukları vergi cezalarında bir indirim ya da kısmen silinme hakkına sahip olacaklar. Bu yasa birikmiş vergi borçları için bir yasa değil, ihtilaflı vergi ve cezalarıyla ilgili. Alınan kararda bu cezanın bir kısmının anlaşılarak kaldırılması kalanının da eşit taksitlerle kapatılması söz konusu.

Bence bu yasa aleyhte çıkan kararların devleti mağdur bıraktığı zararların ortadan kaldırılması açısından yararlı. Uygulamışında da karışıklık yaratacağını düşünmüyorum.

Ancak bu kararname kesinlikle bir af niteliği taşımamaktadır. Bu yasa belli sayıda mükellefi ilgilendiren, fazla verginin haksız talep edildiğine dair açılan ve aleyhte karar alınan davaları ortadan kaldırmak amacını taşıyor. Burada önemli bir nokta var, bu şekilde olan mükelleflerin sahip olduğu bu hak sadece mahkemeye götürdükleri vergi cezalarını kapsıyor, mükelleflerimizin bu kararname doğrultusunda bütün vergi aslının silinmesini talep etmemeleri gerekmektedir.

HAKSIZLIK ORTADAN KALKAR

İhtilaflılar dışında kalan geniş bir kesimin beklentileri konusunda neler düşünüyorsunuz?

Vergi aslını silersek bu haksızlık getirir. Bu sefer vergisini düzenli ödeyen mükellef 'ben boşuna mı vergimi düzenli ödüyorum' der. Af beklentisi içinde olmak, her seçim döneminde yeni aflar çıkacağını beklemek yanlış olur. Vergi aslının silinmesi değil; taksitlendirme usulüyle ödeme kolaylığının sağlanması üzerinde durmak faydalı olabilir. Böylece bir haksızlık durumu ortadan kalkmış olur ve vergisini çeşitli nedenlerle ödeyemeyen ancak ödemeyi taahhüt etmiş kişilere vergilerini ödeyebilmeleri için uygun koşullar sağlanmış olur. Ülkedeki nakit darboğazını aşmak için ödeme kolaylığını sağlayan bir düzenlemeyi konuşmak faydalar sağlayabilir. Bir de gecikme zammı konusu var. Gecikme zammı piyasa faiz oranlarından yüksek olunca zaten vergisini ödeyemeyen kişi hiç ödeme yapamıyor. Bu gecikme zamları piyasa faiz oranları seviyesine getirildiğinde vergi ödemelerinin daha sağlıklı gerçekleşeceğine inanıyorum.

İzmir'in başarılı geçirdiği bir vergi dönemine karşılık devletin özel uygulamaları olacak mı?

Bazı İzmirli sanayicilerimiz İzmir'in tamamıyla serbest bölgesi olmasını öneriyor.

Bu bir ütopya herhalde...

Tabii böyle bir şey söz konusu olamaz. Serbest bölge sistemini tüm İzmir'e uygulamak karmaşa yaratabilir.

ÖZEL UYGULAMA OLMAZ

Peki ihracatla ilgili yeni yaklaşımlar neler?

Son dönemde gerçekleşen mahsuben iadeler ihracatçılar için dezavantaj oldu. İhracattan kaynaklanan KDV iadelerinin vergi ve SSK borçlarına mahsuben alınması son düzenlemeye kadar ihracatçı için bir avantaj yaratıyordu. Ancak bu durum ortadan kalktı.

Şimdi durum nasıl?

"Mükelleflerin mal ve hizmet aldığı kişilerin borçlarına ve sermaye şirketlerinde şirket ortaklarının borçlarına mahsup yapılamayacaktır" şeklinde bir düzenleme geldi. Bu madde bir takım dezavantajlar yaratmıştır ihracatçılarımız için.

İzmir ihracat rakamlarıyla Türkiye'nin ithalat rakamlarının önüne geçti. Peki devletin yatırımlarla ilgili nasıl bir politikası olmalı ya da olacak?

İzmir ihracatta ön planda diye, bu şehre özel bir uygulama yapılması söz konusu değil.

EN BÜYÜK KATKI EXPO

Soruyu biraz da geri kalmış yöreler için sağlanan teşvikler, ileri gidenleri için verilemez mi, düşüncesiyle yönelttim; verilemez mi?

Tabi ki geri kalmış bölgelerin kalkınması için yapılan uygulamalar yok değil. Hatta dünyada da örnekleri var. Ancak İzmir için böyle bir proje yok. Bana göre devletin İzmir'e en büyük katkısı EXPO olacak. EXPO'yu aldığımız takdirde devletin desteği artarak sürecek. Düşünsenize 2015 yılına kadar devlet çok güzel destekler verecek İzmir'e. Büyük bir kaynak yaratılacak; bu projeyle İzmir daha da zenginleşecek. Bence bu muhteşem bir proje ve çok da yararlı.

Peki EXPO'nun değerini yitirdiği için seçimini İzmir'den yana kullanarak kendisine paye vereceğine ilişkin görüşlere ne diyorsunuz?

Bu tip ticari ilişkilerde karşılıklı çıkarların olması normal. EXPO gibi büyük bir organizasyonun sürekliğini sağlamak için karşılıksız bir iş yapması düşünülemez. Bu işten iki tarafın da çıkarlarının olması normal diye düşünüyorum. Ama ne olursa olsun yapılacak yatırımlar açısından İzmir gelişeceği için çok heyecanlıyım.

Mal ve hizmet ihracatından kaynaklanan KDV iadelerine mahsup

Eski düzenleme	Yeni düzenleme
✔ İthalde alınanlar dahil, mükellefin kendisinin vergi borçlarına ve SSK prim borçlarına yapılabilecektir.	✔ İthalde alınanlar dahil, mükellefin kendisinin vergi borçlarına ve SSK prim borçlarına yapılabilecektir.
✔ İthalde alınanlar dahil, ortaklarının vergi borçlarına ve SSK prim borçlarına yapılabilecektir.	✔ İthalde alınanlar dahil. Adi, Kolektif ve Komandit (Sadece Komandite ortakları) şirketlerde ortaklık payı ile orantılı olarak vergi ve SSK prim borçlarına yapılabilecektir.
✔ İthalde alınanlar dahil, mal ve hizmet satın aldığı mükelleflerin vergi borçlarına ve SSK prim borçlarına yapılabilecektir.	✔ Mükelleflerin mal ve hizmet aldığı kişilerin borçlarına ve Sermaye şirketlerinde şirket ortaklarının borçlarına mahsup yapılamayacaktır.

Krizin varlığı ve yokluğu tartışma konusu

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Bulut; 2007'de gerçekleştirilen atılımların 2008'de daha da ileriye götürülmesi gerektiğine değinerek; "2008 güzel bir yıl olacak" dedi.

Kimine göre var kimine göre yok gibi gözüken global krizin algılanışında tehditlerin ve avantajların bir arada bulunduğuna dikkat çeken Bulut, tehditleri ve avantajları şöyle açıkladı: "Global krizde yaşanan ekonomik yaklaşımlar bireysel ve kurumsal anlamda benzerlikler taşıyor. Bir aile ferdi elindeki fonları global kriz sürecinde elinde tutarak beyaz eşya gibi ihtiyaçlarını satın almayı ertelediği gibi; bir işletmeci de global krizin yarattığı ortamda yatırımlarını erteliyor. Yani, 'şu alanda şimdilik yatırım yapmayım hele bir önümüzü görelim' diyor. Bu kimine göre var olan kimine göre varlığı belirsiz olan global kriz, bir takım yatırımların ertelenmesine yol açıp ekonomik daralmayı bir tehdit olarak önümüze çıkarırken, avantaj olarak da yatırımın durduğu alanlarda başkaları için bir fırsat olanağı yaratması şeklinde karşımıza çıkıyor."

Bulut, sözlerini şöyle tamamladı; "Sonuçta bu ekonomiyi yaratan da insanlar. Makineler değil. Bir aile ferdinin, 'elimdeki fonu tutayım ileride daha değerli hale gelir' demesinde olduğu gibi, global kriz kimileri için tehdit unsuru olup onları piyasadan silerken yeni sektör alanları yaratarak başkaları için bir avantaj haline gelip yeni müşteri potansiyelleri yaratabiliyor".

Dr. Demir UZUN

Sürdürülebilir istikrar-1

Birleşik Devletler kaynaklı 1929 buhranı akabinde İktisatçı Keynes'in bilhassa iki büyük harp sonrasında itibar kazanan "talep yönlü" iktisat teorisi, o günlerin iki kutuplu ve üçüncü ülkeler dünyasında idare şekilleri muhtelif biçimlerde cumhuriyetler olarak teşekkül eden ulus devletlerin nicelik yönünden hız kazanmaya başlaması ile neticelendi. Bu meyanda Türkiye Cumhuriyeti Devleti istiklaline kavuşan eski müstemleke ülkelerine "model" olarak masalı misal teşkil ediyordu.

Talep yönlü teori iktisadi buhranın tedavisi olarak istihlakin arttırılmasını esas alan, ancak ihtiyaçların namütenahi, oysa kaynakların sınırlı olması ve bunun için istihsali dengeleyecek bir istihlak politikasının buhrandan ders alınarak piyasa şartları ile değil "kamu harcamaları" yolu ile disipline etmekte olduğunda telkin etti. Böylece sınai üretim ara ve yatırım malları imalatı başta olmak üzere sosyal maliyetlerin gelişmiş ülkelerde yükselerek belirli seviyedeki iktisadi faaliyetlerin o günlerin moda tabiri ile "kalkınmakta olan" ülkelere devri öngörü. Siyaseten ve sosyal zaviyeden Batı ile Sosyalist blok ve bağlantısızlar şekil şartını tamamlayan figürleridi.

HARİKALAR YARATTILAR

Hayrettir ki "kamu harcamaları" arttıkça doğru oranda artan istikraz meselesi dünya mali piyasalarını müspet etkilemekle birlikte refahın teşekkülü ve dağılımındaki kifayetsizlikler, iktisadi meseleleri karar alma merkezlerinin lehine; fakat bu sefer sosyal ve siyasi barışın sürdürülmesini riske atacak ölçüde tezahür etti. İkinci Dünya Harbi sonrası mağlup, fakat iç dinamikleri kuvvetli olan ülkeler restorasyonu ve yeniden şekillendirilen diğer bazıları "kalkınma" yolunda harikalar yarattılar. Bu süreç 1970'li yılların "meşhur petrol krizi"ne kadar sürdü. Türkiye Cumhuriyeti gibi iç dinamiklerin yetersiz olduğu yapılar iktisadi zaafiyetlerin siyasi ve sosyal kifayetsizliklerle birleşince "istikrarın" biteviye sağlanabilir olmaktan ırak olduğu semtler haline geldi. Ne yazık ki ileride "emeğin" iktisadi değerinin giderek düştüğü, teknolojinin galebe çaldığı bir döneme girilirken, Türkiye de süratli bir nüfus patlamasının hercümercine duhul olmaktaydı. Üstelik siyasetin iktisatı düzenlediği gibi muhafazakar anlayışa sahip bir Türkiye "Berlin Duvarı"nın yıkılışı ile yarım asır süresince ihtiyatla ve kayıtsızlıkla kısmen de mecburi telkinler ile yakın coğrafyasında tecrid olduğu sosyalist blok ile münasebetinden kifayetli varidat sağlayamamış oldu. Müreffeh olma yolunda onun gerekçelerinin ne olması ve teminindeki mutabakat konusunda sanki görünmez bir el kimin lehine olduğu müphem "sürdürülebilir istikrar" adına Türkiye Cumhuriyeti üzerinde vesayet hakkını kullanıyor muydu? Bu makus talih ile dünya siyasetinde zuhur eden yeni tanzimler ile bu coğrafyada yaşayan ve bunları talep edecek evsafta bir ulusun potansiyel iç dinamiklerini tahrik ederek mücadele edilemez miydi?

... Devamı gelecek sayımızda...

Kimyevi maddeler ihracatçısı için REACH Yardım Masası kuruldu

İstanbul/E. Çözüm

Türk kimya sektöründe ihracat yapan firmalar, zorlu bir süreçle karşı karşıya... Avrupa Birliği, 1 Haziran 2007 tarihinde REACH, (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals - Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması) tüzüğünü yürürlüğe koydu. Çevrenin ve insan sağlığının korunması, omurgalı hayvanlar üzerindeki testlerin azaltılması gibi amaçlarla hazırlanan bu tüzük, AB'ye ihraç edilen yıllık 1 tonun üzerindeki kimyasal maddelerin Helsinki'de bulunan Avrupa Kimyasallar Ajansı'na bildirilmesini ve kayıt altına alınmasını zorunlu kılıyor.

Bu nedenle Avrupa Birliği ülkelerine ihracat yapan Türk firmalarının da bu tüzüğün yükümlülüklerini yerine getirmesi gerekiyor. AB'ye ihracat yapan ya da yapmayı planlayan firmaların bilgilendirilmesi amacıyla düzenlenen REACH seminerlerinin İstanbul ayağı, TKSD (Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği) ve İKMİB (İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamülleri İhracatçıları Birliği) işbirliğiyle gerçekleştirildi. İSO (İstanbul Sanayi Odası) Odakule Toplantı Salonu'nda düzenlenen seminerde, uzmanlar ve sektör temsilcileri, Türk ihracatçısını kendilerini bekleyen büyük tehlikeye karşı uyardı.

Uzmanlar, REACH kapsamındaki kayıt ve dosyaların hazırlanma sürecinde firmaları yüksek maliyetlerle karşı karşıya kalacakları konusunda da uyardılar. Aynı kimyasal maddenin kaydını yaptıracak firmaların bir araya gelmesiyle, maliyetlerin düşeceğinin altını çizdiler.

AB'de üretilen ve AB üyesi olmayan ülkelerden birliğe ithal edilen kimyasal maddeleri düzenleyen REACH tüzüğü ile ilgili en önemli aşama, 1 Haziran 2008 tarihinde başlayacak ön kayıt süreci. 1 Aralık 2008'e kadar ön kayıt yaptırmayan firmaların AB'ye yaptıkları ihracat tamamen duracak.

YARDIM MASASI KURULDU

İKMİB Başkanı Murat Akyüz, açılış konuşmasında birlikleri bünyesinde bir yardım masası (help desk) kurduklarını belirterek, AB üyesi olmayan ülkelerin Avrupa Kimyasallar Ajansı'na doğrudan başvurma hakkına sahip olmadığını, firmalarımıza başvuru sürecinde yol göstermek amacıyla AB'de bir Yardım Ofisi kurulması için de çalışmalarının sürdüğünü söyledi.

İMMİB REACH Şubesi Raportörü İlknur Burucu, REACH kapsamına giren firmalar ve sektörler ile REACH sürecindeki önemli tarihler konusunda firmaları aydınlattı. Firmaların izleyecekleri yol konusunda katılımcılara önemli bilgiler veren Burucu, ön kayıt aşamasının hayati önem taşıdığını belirtti.

TKSD (Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği) Genel Sekreteri Mustafa Bağan ise, REACH'in 1967 yılından bu yana AB'de yürütülen çalışmaların bir sonucu olduğunu belirtti, "Türkiye henüz REACH'e hazır değil. Ön kayıt sürecini tamamladıktan sonra firmalarımız rehavete kapılmamalı" dedi.

REACH konulu seminerler, önümüzdeki günlerde Balıkesir, Ankara, Adapazarı, Denizli, Manisa, Kütahya, Bursa, Adana, Antalya ve Kocaeli gibi illerde de devam edecek.

İlknur Burucu

Kimyasal ihracatı 4 milyar doları buldu

Türk kimya sektörü, ihracatının önemli bir bölümünü Avrupa Birliği ülkelerine yapıyor. 2007 yılında AB'ye yapılan ihracat 3 milyar 730 milyon dolara ulaştı. REACH'in etki alanı, ana kimya sanayi ile de sınırlı değil. Kimyasal madde içeren bir ürün ihraç ediyorsanız ve miktarı yılda 1 tonu aşıyorsa, bu kimyasal maddenin de kayıt altına alınması gerekiyor. REACH, demir-çelik, maden, metal alaşımlar, otomotiv, kırtasiye gibi pek çok sektörü etkileyecek gibi görünüyor.

Uzun ve zorlu bir süreci beraberinde getiren REACH'in fiili ilk uygulaması, 1 Haziran - 1 Aralık 2008 tarihleri arasındaki ön kayıt süreci. AB'ye ihracat yapan firmalarımızın hem ihracatlarının kesintiye uğramaması hem de sonraki aşamalarda zaman kazanmaları açısından ön kayıtlarını yaptırmaları büyük önem taşıyor. İKMİB'in belirlemelerine göre kimya sanayii içinden yaklaşık 2 bin 500 firma, AB'ye ihracat yapıyor. İKMİB, bu firmalardan REACH'ten öncelikli olarak etkileneceğini düşündüğü, AB'ye kimyasal madde ve müstahzar ihracatı yapan 770 firma ile birebir görüşerek REACH hakkında bilgilendirecek.

Ferhat Can Özkaya

Nanoteknoloji: Az emekle çok üretim

H. Merkezi/E. Çözüm

EBİLTET (Ege Üniversitesi Bilim-Teknoloji Öğrenci Topluluğu) ve EBİLTEM (Ege Üniversitesi Bilim-Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi işbirliği ile düzenlenen "Nanobiyoteknolojik yaklaşımlar" semineri EÜ Kültür Sanat Evinde yapıldı.

Seminerin açılışında konuşan Ege Üniversitesi Bilim Teknoloji Topluluğu Başkanı Ferhat Can Özkaya, "Amacımız bilimsel çalışma metotlarını ve önemini benimsetmektir" dedi.

"Nanobiyoteknoloji, ülkemiz için çok önemli" diyen IRC (Ege Yenilik Aktarım Merkezi) Sorumlusu Emel Sokullu Urkaç, şunları söyledi: "Dünya genelinde Japonya ve Amerika nanobiyoteknoloji için çok önemli fon kaynakları ayırıyorlar. Örneğin, otomotiv sektöründe binlerce otomobil üretilerek sağlanan kar, nanobiyoteknolojide yapılan küçük bir üretimle sağlanabilir. IRC, 2004 ten beri ODTÜ'de iki merkezle ayrıca EBİLTEM'de hizmet vermektedir" dedi.

ODTÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hüseyin Avni Öktem de, "Nanoteknoloji bir ürün değil, süreçtir. Her sektörde uygulama bulabilir. 2005 itibariyle dünyadaki nanoteknolojik şirket sayısı 1700'dür. Nanoteknoloji tekstilde, havalandırmada ve atık sulardan içme suyu elde etme gibi çeşitli alanlarda kullanılabilir" diye konuştu.

30 yıl, milyonlarca gülümseme

Hakan Altunkıran (Polin Su Parkları ve Havuz Sistemleri-Yurtiçi Satış Sorumlusu): Firmamız 1976'da İstanbul'da kuruldu. Su kaydırakları ve aquaparkların tasarımı, üretimi, montajı ve işletmesi konularında 70'i aşkın ülkede deneyimli ekibiyle başarılı çalışmalar yaptı. Polin, toplam 10 bin metrekare açık ve 10 bin metrekare kapalı alana sahip iki fabrikasında tüm fiberglas üretimini en yüksek kaliteyle yapmayı sürdürdü. Çalışmalarında gösterdiği özverinin göstergesi olarak Mart-2004'de ISO 9001-2000 kalite belgesini, amerikan kalite enstitüsü tarafından aldı. 30 yılı aşkın sektör deneyimi edinmiş olan firmamız dünyada en geniş ürün çeşitliliğine sahip firmalar arasına girmeyi başardı.

Değişmeyen kalite, özel desen ve renklerde

İpek Çevikel (VitrA-Ürün Yöneticisi): VitrA 1991'de Eczacıbaşı grubu tarafından kuruldu. Porselen, cam, yer karosu, havuz parçaları ve duvar karosu üreten firmamız yurt içinde İstanbul ve Bilecik, yurtdışında Almanya ve Fransa gibi ülkelerdeki fabrikalarımızla yıllık 35 milyon metrekarelik üretim yapabiliyoruz. Kuruluşumuz tüm Avrupa ülkeleri ve Türki Cumhuriyetlere ihracat yapan, büyük bir dağıtım ağına sahip. Yüzme havuzları alanında da etkin olan VitrA her yıl zenginleştirilen ürün çeşitliliğinin yanında uzman mimari kadrosuyla, sunduğu ücretsiz projelendirme hizmetiyle, havuz projelerine özel desen ve renklerde eksiksiz kaplama çözümleri de yaratıyor.